

Carmen Muniategi Muniategi

*Gauegiz-
Arteaga,
Bizkaia
(1921-2012)*

Aurkibidea

Biografia

Zelaietako Tabernazarren hazi eta bizitakoa. Gurasoak ere arteagarrak zituen, familia berekoak gainera. Ezkondu ostean Mexikora joan zen senarrak bertan egiten baitzuen behar. Herrira bueltatzerakoan, Baraizera joan ziren bizitzen. [Pilartxu Etxabe](#), [Pilar Beaskoetxea](#) eta [Josune Astorkia](#) izan ditu lagun elkarrizketa honetan.

Zintak

GAU-004

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiola, Nerea
- **Data:** 2011-09-06
- **Iraupena:** 12 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Goiria Mendiola, Nerea

GAU-005

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiola, Nerea
- **Data:** 2011-09-06
- **Iraupena:** 80 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Goiria Mendiola, Nerea

GAU-006

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiola, Nerea
- **Data:** 2011-09-06
- **Iraupena:** 63 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

Pasarteak

1. Bonbardaketako unea

- **Erref:** GAU-004/004
- **Iraupena:** 0:02:01. **Hasi:** 00:05:13. **Bukatu:** 00:07:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Gerra Zibila zelan bizi izan zuten kontatzen dute Carmenek eta Pilarrek. Bonbardaketa eguna ondo gogoan daukate. Abioiak hirunan-hirunan pasatu ziren Gernikarantz, arrautzak balira bezala bota zituztela dio Carmenek. Alkatea bera ere soloan alperra pasatzen ari zela du gogoan Pilarrek.

2. Espainiako bandera pulpituan

- **Erref:** GAU-004/005
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:07:14. **Bukatu:** 00:09:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren jarrera
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Gerra Zibilean nazionalak sartu ostean alkatea aldatu zuten. Hala ere, sasoi hartan, alkatearen papera abadeak betetan zuela diote. Espainiako bandera pulpitan egoten zen. Abadea aldatu zenean, don Pedro heltzerakoan, orduan kendu zuten bandera.

3. Ezkontzak; eztei-bidaia Donostiara

- **Erref:** GAU-004/006
- **Iraupena:** 0:01:59. **Hasi:** 00:09:12. **Bukatu:** 00:11:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:

Zein abadek ezkondu ziren aipatzen dute, Carmenek ez du gogoan. Pilartxoren koinata oso dotore joan zen jantzita. Orduko ezkontzan gehienetan etxean bertan ospatzen ziren. Gehienak Donostiara joaten ziren eztei-bidaian.

4. Gaztelaniaz ondo ez zekien alkatea

- **Erref:** GAU-005/003
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 00:02:09. **Bukatu:** 00:04:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Josuneren aitita alkatea zen eta gaztelaniaz ondo ez jakin arren, ondo moldatzen zen. Udaletxeko idazkariak ere kontatu izan die bertako faktura asko zelan zeuden idatzita, "Seis sacos de forlan para Brasilio" esate baterako.

5. Ezkontzako arreo

- **Erref:** GAU-005/006
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 00:05:55. **Bukatu:** 00:06:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

Emakume gehienak beltzez ezkontzen ziren. Arreo Mintegiarenean prestatzen zuten, Gernika-Lumon. Izaretan bikotearen abizenak brodatzen ziren. Gerra ostean, askok ezin izan zuten holakorik egin, pobrezia handitu zen-eta.

6. Gerra garaian aitita bi urtez Arjelen

- **Erref:** GAU-005/007
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 00:06:58. **Bukatu:** 00:08:30

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » lhes egin beharra
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Gerra garaian, Pilartxuren amak ez zuen jakin bere aita non zegoen bi urtez. Arjelen egon zen. Bere ama Nabarnizekoa zan eta baserriko alaba zenez handik jaso zuen etxerako jatekoa, beharizan askoko garaia izan zen-eta. Gerra garaia ondo gogoan dute Carmenek eta Pilarrek, Pilartxuk ez horrenbeste.

7. Izara zuriak nazionalek herri bat hartzerakoan

- **Erref:** GAU-005/011
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:10:21. **Bukatu:** 00:11:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera

Laburpena:

Nazionalek inguruko herriren bat hartzen zutenean emakumeek izara zuriak ateratzen zituzten abisu moduan.

8. Gautegiz-Arteagan bi afusilatu

- **Erref:** GAU-005/012
- **Iraupena:** 0:02:32. **Hasi:** 00:11:21. **Bukatu:** 00:13:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak

Laburpena:

Josunen aita afusilatu egin zuten herriko idazkariarekin batera. Josuneren aitari heriotza-zigorrera zigortu eta gero ilea urdinu zitzaion. Herriko abadea izan ei zen afusilaketan erruduna. Ama umedun zegoen eta pixka bat lehenago semea hil zitzaien. Josunek hiru urte zituen.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-05-07

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com